

Genstand for en Revision, naturligvis mere for at bringe Beroligelse i mange Sind, end fordi jeg tror, at det ny, der vil fremkomme, virkelig vil faa stor Betydning for et bedre Forhold mellem Tyendet og Husbonden.

Schultz: At Tyendeloven af 1854 er forældet og i høj Grad trænger til at blive afløst af en Lov med mere tidssvarende Bestemmelser, ere vi vist alle enige om. Men naar der i det andet Ting er fremkommet Udtalelser om, at det skulde høre med til Kommissionens Opgave at undersøge Pige- og Karlekamre omkring i Landet, maa det vel nærmest betragtes som en behagelig Spøg. Skulde en saadan Undersøgelse foretages, kunde der fornuftigvis ikke være Tale om, at den skulde omfatte andet end en Undersøgelse af de sanitære Forhold, og det vilde jeg dog anse for rigtigt at overlade til de stedlige Sundhedsautoriteter. At en Kommission skulde kunde paatage sig dette, kan der jo slet ikke være Tale om, og en Undersøgelse af denne Beskaffenhed vilde ingenlunde blive betryggende.

I Modsætning til den sidste ærede Taler, der mente, at Loven giver rigelig Beskyttelse for Tyendet, vil jeg gøre opmærksom paa et Forhold. Jeg sigter her ved til Bestemmelsen om Skudsmaalsbogen, der under Straf af Bøder skal være i Tyendets Besiddelse og skal forevises Politivriigheden, paa Landet Præsterne. Dette forekommer mig noget at have Smag af en Politikontrol, som Tyendet derved kommer til at staa under. Jeg mener, at Tyendet der maa have en mere fri Stilling som andre Samfundsmedlemmer. Det har undret mig meget, at vi allerede for længere Tid siden have faaet et Lovforslag paa vort Bord, hvori det bestemmes, at Tyendet skal have Valgret; jeg mener, det vilde have langt større Betydning for Tyendet at faa disse Forhold i Tyendeloven ændrede. I øvrigt skal ogsaa jeg anbefale, at der nedsættes en Kommission til Lovens Revision.

Formanden: Det ærede 2det Medlem for 9de Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.

la Cour: Angaaende Skudsmaalsbogen vil jeg sige, at det jo ikke er en Bog, hvori man skriver, hvorledes Tyendet har opført sig. Det er egentlig snarere en Opholdsbog, og at der skulde være noget anstødeligt i, at den, da det dog ere løse

og ledige Mennesker, bliver forevist for Sognefogeden paa Landet og Politiet i Købstæderne, forstaar jeg ikke. Jeg finder ikke, der er noget nedværdigende i det. Men denne Bog har en Slags kontraktlig Betydning, idet en Indførsel om, at Tyendet er fæstet til den og den Mand fra den og den Tid og paa det og det Sted, er bindende. Der er altsaa egentlig slet ikke Tale om andet end et Dokument, der gør, at Kontraktforholdet overordentlig meget lettes mellem Tyendet og Husbonden, idet Tyendet, saa snart en Indførsel har fundet Sted, er fæstet til vedkommende Sted og vedkommende Mand i Overensstemmelse med de Regler, som opstilles i Tyendeloven. Jeg kan altsaa ikke indse, at der er noget nedværdigende ved Skudsmaalsbogen, og at Tyendet er daarligere stillet end andre, der ikke have Skudsmaalsbog.

N. Hansen: Jeg er enig med det ærede 4de Medlem for 7de Kreds (Rottbøll) i, at de fleste Husbønder saavel som Tyende aldrig benytte Tyendeloven, og mener derfor, at den Omtale, der baade i Foredrag og i Blade har fundet Sted af Tyendeforholdet, navnlig som det er for Landet, skildre det i alt for mørke Farver. Jeg har kun begæret Ordet for at omtale en Begivenhed, jeg selv har oplevet. I 1896, saa vidt jeg husker, den 16. Oktober var jeg til Stede ved en Eksekution i en større Bondegaard, hvis Ejer blev sat ud af Driften. Folkene paa Gaarden henvendte sig til den Sagfører, som lod Eksekutionen foretage, og bad om at faa deres Løn udbetalt, idet de havde tjent der fra 1. Maj til 16. Oktober uden at faa nogen Løn; men de bleve afviste med den Bemærkning, at det var den, der havde fæstet dem, som skulde betale. Da han nu var sat ud af Gaarden, havde han ingen Penge, og som Følge deraf fik Folkene ingen Løn. Det var et meget uheldigt Forhold, jeg ved den Lejlighed blev opmærksom paa. Tidligere havde jeg ikke været klogere, end at Tyendefolks Løn gik forud for Prioriteter. Det viste sig nu ikke at være Tilfældet, og jeg fandt derfor, at der her maatte være et Hul i Tyendeloven. Jeg henvendte mig da til Folketingsmændene Zahle og Rosleff og fremstillede Sagen for dem. Og de indbragte i 1896 sammen med Folketingsmand Poul Christensen et privat Lovforslag i denne Retning i Folketinget. Det var ikke saa let at faa Forholdet ordnet og naa til en Overenskomst, som det saa ud til, men efter megen Forhandling lykke-